

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Кonto почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в крію 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацчині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

На шляху до стабілізації.

Львів, 1. квітня 1927.

Поважні неспадки англійської політики на Далекому Сході найшли відгомін і в польській столиці над Вислою. Не даром один з польських „експертів“ від дипломатії кн. Януш Радзівіл звязував перед двома тижнями на зїзді „правіци народowej“ в Кракові дальший розвиток польської закордонної політики з ходом подій у Китаю. Польщі належить нині дуже на заключенні пакту про неагресію зі СРСР. Досі було так, що ініціативу в цій справі мали в своїх руках все більшовики. Від них кількакратно виходили пропозиції до кожної з прибалтійських держав а також до Польщі в справі пакту про взаємний ненапад. Тому, що тих пропозицій звичайно ніхто серйозно під увагу не брав, то в політичному світі вкорінилася думка про те, що радянські дипломати роблять такі пропозиції тільки для демонстрації. Однак на ділі так воно ніколи не було, бо ніяка держава в Європі не відчувала так сильно потреби мира як СРСР. Літа воєнного комунізму, горожанських воєн, наступів гав. білих армій, а потім лихоліття голоду — все це виснажило та зруйнувало всю територію і все населення СРСР цілковито. Щоби довести до господарської відбудови державу, щоби закріпити в ній свою владу, щоби загоїти всі страшні рани революційного лихоліття — на це потребують більшовики миру. А тому їх мирові пропозиції останніх часів, тобто пропонувані ними окремі пакти про неагресію слід вважати не тільки актами демонстрації, але й актами, що впливають з життя, актами необхідними, неминучими, подиктованими невимовною логікою обставин і внутрішніх подій. Для внутрішньої консолідації як політичної такі господарської потребує СРСР миру.

Більше або менше залежні від великодержав, а в першій мірі від Англії північно-західні сусіди СРСР (більшовики звуть їх „лімітрофами“) все дріжали зі страху перед замком СРСР на їхню незалежність і тому віддавали себе цілковито під високий протекторат „сильних“ щодо „міра“ та виконували беззаперечно їхню волю. Боялися вони не лише фізичного конфлікту, але ще більше повені комуністичної агітації, якою засипали „лімітрофів“ агенти третього інтернаціоналу. Найбільшою силою на західних границях СРСР споміж усіх сусідів була і є Польща. Вона то й намагалася використати незвичайне положення маленьких прибалтійських сусідів СРСР на те, щоби розтягнути там свій вплив, ввійти з ними в ближній контакт і що важливіше, в оборонних перед більшовицькою небезпекі шлях створити мілітарний союз. При тому Польща вважала і нині вважає себе немовби мандантною Лїги Націй на Сході Європи. Ційшовши до такого союзу, вона моглаб тим легше виконати місію миротворця на Сході Європи, нормуючи в імені своїм і маленьких своїх посестер мирні взаємини з більшовиками. На жаль ця роль Польщі не вдалася. Литва була першою, що зуживала всі енергії, щоби спаралізувати в зародку польські заходи. Німеччина йі у тому посеред-

ньо і безпосередньо помагала. Та не спали і більшовики. Вони теж зужили всіх можливих засобів, щоби до блоку „лімітрофів“ з Польщею не допустити. Не зважаючи на підтримку такої польської політики Англією, вона всеж провалилася далеко скорше ніж англійська політика на Далекому Сході.

І коли досі ініціатива в справі заключування пакту про неагресію між СРСР і Польщею виходила все з Москви, то тепер вона вийшла від Польщі. Ізолювана в міжнародних відносинах останніми часами Польща мусіла почати поважні заходи для асекурації своїх кордонів. Німецько-французьке зближення, зріст протипольських настроїв у Німеччині, охолодження симпатій до Польщі у Франції, а накінєць відновлення 19. березня ц. р. французько-більшовицьких переговорів разом з китайськими невдачами Англії пхнули Польщу на шлях пошуку шляхів до заключування пакту про неагресію зі СРСР. Підготував їх фактично теперішній польський посол у Москві Патецький на московському а також і на харківському терені, про що широко писала радянська преса, друкуючи великі розмови з ним на ту тему, а що тоді старанно промовчувала польська преса.

Вчора писали ми, що заключення такого пакту незвичайно важке, важке хочби з уваги на більшовицькі застереження. Колиж Польща всеж таки робить зусилля для його реалізації, то видно, що міжнародна констеляція до того її примушує. І не тільки вона, примушують Польщу до того і внутрішні відносини. Орган відомого московфіла Ст. Грабського львівське „Слово Польське“ пише про це так:

„Заключити з ними (більшовиками!) пакт про неагресію на умовах, що не компрометувалиб з нашою приналежністю до Лїги Націй, а рівночасно нищили безоглядно комунізм не лише нищенням комуністичних „ячейок“, але також лікуванням самого джерела недуги, тобто загальним скріпленням матеріальних і моральних сил народу.“

Загально відома річ, що всі канібалістичні ідеології зі „Сл. Польського“ все розуміють під комуністами також усі славянські національні меншости в Польщі, а тому вони повитані усього стабілізацію своїх східних границь на те, щоби ті меншости знищили. Того самого хочуть і теперішні т. зв. санатійні польські правителі. Ріжниця між ними і їх реакційними попередниками тільки в тому, що коли Грабський хочуть знищити всіх „комуністів“ відразу, то „санаторії“ розкладають цю роботу на довгий протяз часу. І тому для одних і для других стабілізація на східних кордонах під теперішню пору необхідна.

Коли неактуальною стала нова випава на Київ, коли на задній план відійшла наслідком невимовного ходу подій ідея польської васальної держави чи радше колонії на правобережжі Дніпра, бельведерські політики мусіли подумати над закріпленням бодай того, що є, у відношенні до нас — новачоса Андрусова тобто Риги.

У СРСР розв'язана, вправді в комуністичному дусі, але всеж розв'язана національна проблема. Там усі нації, навіть польська меншість мають змогу користатися з власної школи, мають змогу користуватися не тільки в приватнім, але й правно-публічним життєм власною мовою.

а в Польщі якраз навпаки. Тут навіть національні назви „українець“ і „український“ нетерпимі. А про школу, науку та інші потрібні національним меншостям і горворити не приходиться. Їх нищать і викорінюють рафінованими способами при допомозі законодавства. Ясно, що на тзв. східних „кресах“ з дня на день збільшується запальний матеріял. Щоби його ліквідувати та гасити, на те треба почувати себе безпечним, треба мати забезпечений бодай невеличкий протяз часу від усіх військових несподіванок. Викорінювати та нищити національні меншости мирно далеко легше чим серед хуртовини, бо в хуртовині екстермінаційні засоби можуть принести цілком суперечні сподіванням наслідки. Ось одна з причин, що пхає нинішніх „санаторіїв“ на шлях заходів біля стабілізації теперішнього status quo на Сході Європи. Та є ще інші причини, що хоч і впливають з попереднього, то всеж вони відмінної категорії. Краківський „Час“ зве їх по імені. Пакт про неагресію

„дав би нам — пише він — деякий зиск на фінансових торгах, де побоювання перед польсько-більшовицькою війною все ще покутує.“

Без пакту про неагресію зі СРСР Польща не булаб у силі зайнятися не тільки пляновим нищенням та проковтуванням небезпечних для неї славянських меншостей, але й консолідуванням себе в економічній та фінансовій ділянках. Звідси то й у Польщі так багато шуму з приводу перших кроків на шляху до стабілізації, хоч не знати ще, чи вона взагалі увінчається якимнебудь успіхом, звідси то й та авторекляма останніх днів для мирових тенденцій „санатійного“ уряду. Самозрозуміло, що спричинена есентуальним заключуванням пакту переходова стабілізація східних границь Польщі принеслаб нам у дарунку нові польські методи гнету, екстермінації та насильства. Та це для нас не таке страшне, бо стабілізація може нас лише примусити до тим більшої консолідації наших власних національних сил і подвоїти нашу відпорність на всі ворожі зації.

В. М.

„Невидна рука“.

На маргінесі закриття соймової сесії.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 26. березня 1927.

У минулу і тищу упала на сойм знову тін „невидимих рук“. Не йшла вона безумовно від пана Бартеля, дарма, що так якось утерлося, що з кожною його появою на соймовій трибуні присутні на селі послы прочували передсмак якоїсь неприємної несподіванки (кажуть люди злобні, що таке саме почування мають при виступах його міністра і його власні товариші на урядовій лавці!) Цим разом під адресою пана Бартеля справді ніхто не ремствував: було вже занадто ясно, що п. Бартель тут ні при чім і що його скромна роль при відчитуванні розпорядження президента про закриття сойму була однаково скромною — при вирішуванні справи. Та справа була (і є) багато глибша і поважніша, аби могла бути рішена без виразного висловлення волі того, якому приписують, що правда, чимало таких речей, про які він сам довідується лише згодом з газет, та без якого проте не діється ніяк у Польщі нічого, що лише має справжнє державне значіння.

Про закриття сесії в дні поладнання бюджету казалося уже багато раніш, (про це й писалося у нас). — і тому згадане президентське розпорядження не повинно було нікого заскочити. Воно то так, а всеж: коли в четвер в полудне у соймових кулуарах виринула довга постать полковника Бека і зараз потім рознеслася вістка, що він приїхав „запросити“ марш. Ратая до Бельведеру, то повіяло зразу духом, який стільки разів вже по вул. Вейській від минулорічного травня. У розпалі кулюарових коншактів чи комісійних сварок забувається, бувало, „хто ми і де ми“, а в таких моментах відразу пригадується: що поза суверенним соймом є у Варшаві людина, перед якою уся соймова суверенність залязати у найдавший кутік. Пригадується стара, стільки разів перемелена, а проте все актуальна характеристика нинішнього сойму та значіння його декоративної ролі. І починається знову стара балака на стару вже тему, яка, дасть Бог, ще нераз помолодішає: сойм та уряд.

Немає двох думок, що зачинення сесії вважається тісно з перманентним від близько року конфліктом поміж соймом і уря-

дом. Ніхто теж не має ані на мить найменших сумнівів, що аргумент, закомулькований марш. Пілсудський п. Ратаєві у Бельведері, на оправдання акту закриття сесії, що, що мовляв, треба назвати зазначити окремішність бюджетової сесії, — це лише чимна фраза з дипломатичного словника, фраза, придумана для збереження зовнішніх парламентарних форм при ненарушеності дотеперішнього внутрішньо-диктаторського змісту. (Ось сьогодні „Курєр Польський“, солідний орган лодзьких промисловців з Познанським на чолі, пише у передовиці п. н. „Птахи на відлеті“ буквально: „...нічийний уряд бажає зберегти внутрішню диктаторську свободу рухів при атриманні всіх зовнішніх парламентарних виглядів...“). І тому теж усім стало ясно, що закриття сесії по суті є ще однією маніфестацією залежності сойму від уряду, і ще щось більше: пляновим ходом у відношенні до сойму, з метою покерувати на будуче його долею так, аби знову обмежити фактично можливість праці для нього. Це одна сторінка медалі, зпоза якої однак вилазить друга, не менше правдива і не менше парадоксальна: систематична політика уряду гальванізувати цей сойм і одночасно розпорах валити його по лобі до стану повного приголошення.

Отож саме таким ударом і був останній крок уряду. Кермував ним такий рахунок: сойм хоче насильді погодити ще три справи — закон про збори, самоврядування та зміну виборчої ординації. Тимчасом уряд має сам право декретувати про збори; щодо самоврядування, то з огляду на всякі можливі причини, виявлені вчорашнім маршем Ярошинським в „Епоці“ (головано: неможливість переведення самоуправних виборів літом чи осінню ц. р., (себто одночасно або майже одночасно з виборами до сойму), це справа неактуальна; а зміни ординації виборчої розсварений сойм усе одно неухвалить, — на віщож у такому разі грати на дурно час? І з такого рахунку вилазить медаль значно ширша з медалі: чи не краще дати урядові уповноваження ще й у справі самоврядування і виборчої ординації? А що воно так, то вказують на це всі дивні позначки на соймовому та

Заступник фабрики гнутих меблів „Назовія“

рені, які мимохіть наводять на думку, що водіями на цьому терені кермує якась „невидна рука“. Це торкається між іншим і названих, найважливіших у вмірному союми справ. Посол Путек, що мабути вдобути собі безсмертність своїм бодрим головуванням в адміністраційній комісії, нараз почав вивчати дивну повільність, аж марш. Ратай уважав видно потрібним переняти ініціативу в поштовхуванні і пропиханні комісії. У тій же комісії переси, буцім то страшенно огірені на уряд і залікані маревом можливих декретів уряду „моральної санації“, гірших за найгірші компромісові реакційно-соціалістичні соймові зіпкі, — увесь час ішли рука об руку зі своїми союзниками, аж раптом тепер зморозилися і виявляють невидане зрозуміння інтересів неіснуючих раніше „меншостей“. Те саме торкається страшенно опозиційного, ба непримирного становища цілої польської лівни (головно ППС і „Визволення“) у розмовах з правницею над зміною ординації. Чи справді маємо тут до діла лише з приготуванням агітаційних аргументів для будучих виборів чи може зі слуханістю — „невидний руш“ і підготовуванням ґрунту під явне домагання поширення повноважень?

Зрештою ще й інші позначки присутності „невидної руки“ у союмі, дарма, що вже в іншому напрямку. Пригадаймо внесення „Визволення“ про вотум недовіри міністрам Незабітовському і Мейштовичеві. В уряді сидить пан Медзінський, який щомісяць піднімає свою посольську гаку з листи „Визволення“, „Визволене“ поруч із трьохчленим „Клюбом Праці“ і химерним та не дуже серйозним „Стронніством Хлопским“ є головною підпорою уряду — і враз... недовіра? Шопранда, не недовіра торкалося лише двох міністрів, відомих реакціонерів, постатей ненавистних цілій польській демократії, а всеж — чи зважалося би на такий висок „Визволене“, як би не мало якоїсь запоруки, що воно не викличе „горі“ недоволення? І чи взагалі само „Визволене“ було б прийшло на гаку ідею? Голосування ендеції „проти“ цього висесення і пояснення, яке дала погім варшавська „двогрошувка“ („Газ. Пор. Варш.“), чому ендеки підтримали

цим разом уряд („ми мовляв, не такі дурні, аби не орієнтуватися у закулісних ходах...“) дало достаточну відповідь на всі ті сумніви щодо самостійності акції лівних партійних клубів на соймовому терені, ськ або так потрібно для „горі“.

Наприкінці їхнього животіння шогаз виразніше кермує ними „невидна рука“ і чим ближче кінця, тим важче вона налягає. Нині вже закинуто спори „стояти“ чи „сидіти“ і при підчитуванні президентського розпорядження про закриття сесії усі послі і самі міністри спокійньо сиділи. Вже всі зрозуміли, що гра йде по-важніше. Але вона ще не закінчена. І хоча правдиво зауважили часописи („Наш Пшегльонд“ з 26. II. м.), що в той день панував у союмі пригноблюючий настрій легковаження, байдужності та інерції, соймова саль переживає ще цікаві моменти. Може й небагато їх буде, а проте будуть ще дуже голосні. „Записана сторінка“ кличе під адресою союму „Глос Права“ і не залишає йому навіть „маргінесу“ для ухвалення закону про збори, не то про самоврядування чи виборчу ординацію. Можливо, що пан Стічинський каже правду. Але нам здається, що він зовсім оптиміст, коли вірить, що вміраючий сойм не буде бодрі боротися за той „маргінес“ і що ця боротьба не прийме ще бурливіх форм. Нам здається теж, що й „невидна рука“ небагато тут допоможе і вона — ще раз покажеться.

І. Кедрин.

Стрімголов.

„Es ist mehr als ein Verbrechen,
— es ist eine Dummheit.“

Дрібна подія, якої тереном двома наворотами була вул. Третього Мая у Львові, демонстраційні спроби під чехословацьким консульством, нині виросла вже до апокаліптичних розмірів. Польська преса і пропаганда постаралася використати легкодушні піжмурки кількох ґуртків дезорієнтованої молоді, щоби збити для себе політичний капітал, а можливо найбільшу шкоду принести українській справі. На основі поширених польською пропагандою наскрізь невірних, вигаданих, виссаних з пальця побрехеньок різномовна преса чехословацької республіки

розписується про вибиті у чехословацькому консульстві вікна, про гори каміння і т. і., а краківський „Іл. Курер Подзєнни“ в ч. 89 з 31. березня, донедавна найбільш чехожерний орган, поміщує ілюстрацію під богатомовним написом: „Демонстрації українців перед чеським консульством у Львові“.

Приглядаючись цій пресовій вакханалії, в якій чергується чеське обурення з польською радістю, два почування, що можуть об'єднати проти нас чехів і поляків, годяться ствердити, що ініціатори демонстраційних спроб під чехословацьким консульством (якщо виключити момент зручної провокації, особливо щодо невідомої демонстраційної спроби) поповнили щось більше як злочин, бо країну дурниною.

Здаючи собі справу зі шкідливості наслідків цих безвідповідальних піжмурків негайно після першої демонстраційної спроби, зайняли ми різко осуджуюче становище в статті „На мавпівцях“. Коли нас зі своєю пропагандистично-настроєною, капіталізуючою цю глупоту безвідповідальних чинників акцією випередила польська преса (від „Слов-а Польско-го“ починаючи і на підсудничьським „Глос-і Права-і“ та пепесаській пресі кіпачуючи), то тільки тому, що наш орган не появляється в неділі і свята, а саме тоді припадала неділя.

Коли ще раз повертаємо до цієї справи, то вважаємо потрібним зазначити, що ніодна з українських політичних партій, а головне Українське Нац. Демократичне Об'єднання, ніодна з відповідальних організацій не має нічого спільного з цими демонстраційними спробами. Заступаючи за невинних захарпаськими братами й осуджуючи поведінку покидає чеської бюрократії в річєвих оглядах і дописах, навіть допускаючи висунення цієї справи в річєві площині на вічєвому терені, ми далекі від того, щоби звертати вістрі обурення проти чеського народу і його представників. Очевидно, польські інсинуації, немов то ми перелякали наслідками чеської „меласки“, робимо якийсь відворот, не має ніяких основ, бо наша реакція наступила безпосередньо після першої несподіваної демонстраційної спроби.

Очевидно, в зв'язку з цим з'являється

настирливе питання: Хтож в такому разі відповідальний за ці бездумні спроби? Не вважаємо потрібним закривати фактичного стану річєй. В першу чергу відповідальність (очевидно, за першу демонстраційну спробу, бо над другою ширє туман неясностей — так, що невиключення і провокація) за що бездумність несе штаб-львівської „Ради“, що — граючи на струнах крайної демагогії — адерєся в Організацію українців м. Львова і там починає свою ангажовану „політичну діяльність“ направо і наліво, проти всіх і за. Чомуж якраз проти чехів зааркешовано тепер „наступ“? Відповідь дуже проста.

Недавно б. президент Нац. Ради д-р Ваг. Петрушевич, збираючи все нові лари своїх успіхів, поширє свою „диктаторську“ владу і на Закарпаття та, ступаючи втертими „дипломатичними“ шлєпками, вивє новий меморіал до Ліги Націй проти чеського ґніту на Закарп. Укєлі. Львівський штаб-б-ві постановили підтримати не так основу меморіалу, як довести, що край стоїть за през. Петрушевичем. На цьому підкладі зробилася демонстраційна місенітиця. З облігу випущено фактично Польщу і Румунію, звертаючи на вістрі проти Чехословаччини, а тимчасом видаючи з водою й дитину. Дає авантюри, не здаючи собі справи з її залежєності, далєся втігати такі молоді, гарячі голови, що — не перейшовши школи громадського життя, мріють про громадську команду, про спроби оперувати масами, словом експериментувати. Жаль тільки, що ті експерименти переводяться на такому негодному терені, як вул. Третього Мая, а не в пр. на Губернаторських Валах, де є крає умовини для виявлення диктаторсько-оперативних здатностей.

Демонстраційні спроби під чехословацьким консульством відбулися якраз тоді, коли львівські поляки перший раз у році святкували 77-ліття уродин през. Мєсаріка, без сумніву передового представника поступової славянщини. І в комент польських залічників до чехів наві б-в відповідальні елементи пробують зіп-польським режієм демонстрації проти тої справді конституційної держави, яку репрезентує през. Масик. Без перєсади треба повторити своїм б-

Мих Рєппицький.

З НОВИХ КНИЖОК.

III. Два поети.

Юра Шкрумеляк, з якого іменем мусв наш читач нераз зустрічатись, найшов шойно після 11 літ видавця на збірку своїх поезій*). Заголовок збірки, досить штучний, не дуже йде в парі із її змістом. Шкрумеляк має природний хист вирішувати і робити вражіння широго навіть там, де йде за своєю увагою у світ дуже далекий від своїх переживань. У ньому все ще змагаються дві душі: одна спрагнена містичного корму, друга Гайнівська. Перша переважає у виборі сюжетів, за якими поет лине в Індію, Єгипет, Біблію, міфологію і фільософічну контемпліацію, друга переважає у силі вислову та оригінальності.

Духова роздвоєність дуже природна риса сучасних поетів, які, володіючи легко віршом, можуть переходити без труднощів від народньої пісні до символічних ієрогліфів. Цих ієрогліфів у Шкрумеляка мало, однак за багато в нього піфійської мряки, коли він фільософує про космічні тайни. Збірка в цих місцях занадто пахне Франком „Ізмарагдом“, якого Франко напевне написав би нині інакше. Здається, що найближчий корінь галанту Шкрумеляка — легка Гайнівська іронія, що стилізує прості народні пісні, прибирає зумисне позу баляди, а навіть ударець в звичайний старий сентимент, що не соромиться сльози. Зрештою ліризм Шкрумеляка за мало зосереджений

у собі, він за легко розливається в епіку, при відсутності епічного сюжету. Ось причини, чому поет не має свого власного індивідуального обличчя; він немов би продовжував не один тон інших поетів, а не один його вірш міг би однаково добре написати молодший його товариш Ол. Бабій, який переживає донині ту саму крізу: боротьбу лірики з епікою.

Коли після збірки Шкрумеляка я прочитав одним відходом останню книжку Ол. Бабія*), вона немов би зясувала в мені весь час дозріваюче вражіння: „ось що міг би нависати Шкрумеляк, як би його талант пішов найкращим природним шляхом“. Поема Бабія відбиває його одним сильним товчком від берега, на якому він сидів дотепер як задуманий Нарцис, як хлопець, що гукає в море капітанським голосом, і як розчарований трубадур. „Гуцільський курінь“ є не лише його найкращою, справді зрілою поемою, але чи не єдиним твором галицької літератури, який шириною картини, різкістю та різноманітністю її фарб відтворює жахливий спомин нашої воєнної та революційної хуртовини. Скажемо більше: Наддніпрянщина, що виявила від революції кілька предужих поетичних талантів, не спромоглась до цього часу на поему, що охопила би стільки сторінок епічної боротьби. Є там мистіш форми та письменники із арієм сьвогладом, сьвдомі своїх поетичних засобів та мети своєї творчості; а проте ні один із них не зважився на те, що дав Бабія своїм молодечим розмахом, у пориві болю та бунту. Треба вірити, що атмосфера, в якій

поети не в силі були крикнути повною душею, родила тільки фрагменти великих картин; що треба було аж чужинного неба, де над письменником не висів Дамоклевий меч цензури, щоби кинути дійсності в обличчя таку правду, якою напоєний спів Бабія.

Бабій зробив спробу дати зразок воєнної епопеї. Це є таке велике завдання, що надто легко було би підорвати його критикою на тему високих домагань при такого рода творах. А проте він пішов йому назустріч таким простим шляхом, що ця простота є тайною половиною його успіху. Коли шукати зразків, які нагадуються при його поемі, першим як спомин вринають „Гайдамаки“. Така сама тут черга картин, змінистість поетичної форми, переплітання міркувань з епічними малюнками та лірикою, майже ця сама фільософія супроти жаху різни, яка стає величчєм поривом, коли діло йде про оборону святої народньої справи.

Є в цій поемі місця, яких міг би Бабієві позаздрити найкращий наш поет; такі як молитва Чабана („Спочинок під Галичем“, ст. 34) є, по своїй силі, справжнім гімном. Не диво, що глянувши на поему з відповідної вершини, мимохіть треба зробити і деякі застереження, які виринуть перед не одним знавцем поезії. Бабій орудує надто легкою формою. Вибраний ним вільний вірш кидає ним надто часто в щораз інший настрій, при зміні строфи. Надто легко йти нині поетові за формою наших дум; ще легше сісти на гребінь вільного вірша і плести з течією, зваживши, що футуризм дозволив сучасному поетові вважати поезією всяку прозу. Є в Бабія така дешева публіцистика як:

„Щоб схаменувсь, скінчив лукаву шпєд і перестав лизать московську руку...
Щоб припинити те діло прєпогає,
Не посилає поляків на Галичан,
Щоб припинити ту службу, ту прокляту...
І будовав із нами власну хату...“

Так ужиті заїменники, а головне за часте „та“ латає в негодному місці ритм. Зовсім незрозумілий і ефект у таких місцях:

Не нарікайте на терпіння народу свого
[на б-в]
Бо біль найменшої трагедії не його серця
[на б-в]

Неодну недбайливість можна було виправити для добра поеми. До таких треба зачислити ажизначних самих слів з ріжними наголосами (нпр. „курінь“ і „курінь“, вівіть „сорбм“). Такі ліценції вибачливі в словах і формах, де наголос сумнівний, а не там, де автор знав його добре і володіє легкою формою.

Вся поема придбала би на грімній, якби кожна її глава мала окремих, суворо видержаний розпор. Але такою як вона є — вона доступніша для загалу, більш безпечної шпіль патосу. Прихвиль до критикуватимуть її ідеологію, слід пригадати, що навіть найкращі патріотичні поеми неадекватно одним місцем, коли поет хоче на ти відповідь на всі свої сумніви та болі народу.

Одною з найсимпатичніших рис небуденої в нас поеми Бабія — незвичайна природність порику, не вівіть там, де він знімається на безпечні шпіль патосу. Прихвиль до критикуватимуть її ідеологію, слід пригадати, що навіть найкращі патріотичні поеми неадекватно одним місцем, коли поет хоче на ти відповідь на всі свої сумніви та болі народу.

*) Юра Шкрумеляк: Аллеа жертва. Поезії й сатири. ст. 127. Коломия 1926. Накл. Загальної Книгозбірни.

*) Ол. Бабій „Гуцільський курінь“. Поема, ст. 154. Прага, 1927. Накл. „Говни Української Національної Молоді“.

1847

досліджена в обсерваторії телескопу
у Каліфорнії. де є найбільший

„ОЛКА“

Спеціальний магазин панчохових виробів, набувши корисно велику партію ПАНЧІХ, рукавичок і скарп-ток, продає їх по небувало низьких цінах.

РИНОК 35

біля Мар. Торгови.

ОПОВІСТКИ.

XXVIII. Загальні Загальні Збори Т-ва Соніа-Батько у Львові відбулися в неділю дня 10. квітня 1927 р. о год. 10-й перед пол. в домішні Т-ва при вул. Руській ч. 20, зі слідуючим денним порядком: 1) Відчитання протоколу попередніх Загальних Зборів. 2) Річні звіти з роботи в товаристві за рік 1926. 3) Звіт Провірної Комісії. 4) Доповняючий вибір старшини, заступників старшини і Провірної Комісії. 5) Внесення і запити. В разі непряности приписаного статуту числа членів, збори відбулися під години пізніше без огляду на число прийдених. — М. Заячківський в. р., Т. Франко в. р. 1945

ДРІБНІ ОГолошення.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів **КРЕМ ПЕРЛОВИМ** Ігнатівич Львів. 956103-?

МАГАЗИН Стамма, Львів, Сикстуська 16. поручає французьку волічку, матадор штучний шовк Д. М. Ц. Панчохи, Рукавички, Реформи і т. п. найдешевше, бо вхід через сини. 1708 10-12

СТУДЕНТ університету — Німець у-діляє лекції німецької мови, також конверзації за мешкання і харч. Ласкаві письмени зголошення до понеділка до Адміністрації для конверзації. 1846 1-1

28 ЗОЛ. коштує срібна папіросниця у Мандля, Коперника 14. 1773 1-?

ALBORIL

Першої якості пахуче мило до ПРАННЯ І МИТТЯ

НОТИ на скрипку з фортепіано: Іван Левницький: Українська Рапсодія — Мережка — Казка. 1740 3-3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка
Д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.
Пересвітлення Рентгеном. 26-27
Телефон 834.

1761 **Понірове бюро** 6-7
Інж. Михайла Федецького

авториз. геометра і записаж. суд. знатока
Львів, вул. св. Тереса ч. 2 Б. (біля площі св. Юра). Ч. тел. 37-41.

МЕБЛІ СТИЛІВІ

красні і закордонні по приступних цінах

порукає

Нововідкритий

Склад Меблів

С. Брик і М. Гринів

Львів, Ягалаонська 24

1747. Тел. 21-76. 5-5

Жолудеве Какао стародавній знаменитий середняк проти нежити покормових доріг, катару кишок, розвільнення як також дезінтерії і кровавої бігушки (червінки), високий відсоток (процент) природного гарбнику, під сталою лікарською контролею. 2) Вітаміні платки „Extra“, 3) Солодому Кава „Extra“, 4) Цикорію „Extra“ на догодних услугах поручає Представництво Крот. Фабрики Солодової Кава Акц. Т-во „Extra“, — Львів, Пого-лянка 6. 3-4

Закордонний краєць
ЯКІВ ПІРКОВСЬКИЙ
Львів, Домініканська 7. Виконує всілякі краєцькі роботи з власних матеріалів 1730 на догодних услугах. 3-4

Присилайте передплату!

„РИЗНИЦЯ“

КООПЕР. Т-ВО З ОБМ. ПОР.

В САМБОРІ. — Склади: САМБІР; ЛЬВІВ, Ринок 43; ПЕРВМИШЛЬ, Ринок 14. При надходячих Святах Воскресення Хр. поручаємо багато заосмотрені склади всієї церковної утвари: всі ризи для уніятських і правосл. церков й церковне білля, як: фелони, дальматики, шалі, суконки на дарохранительниці, стихарі, обруси, ручники, ручнички, ілітони, покровці під євангелія, на амвони і тетраподи.

ХОРУГВИ,
фани, плащаниці,
антипедія, подуш-
ки під служебни-
ки, заслони перед
Найсе. Дари.
ЦВІТИ, вінці, гер-
лярни, БУКЕТИ.
ЄВАНГЕЛІЯ
І ВСІ ЦЕРКОВНІ
КНИГИ.

Приймаємо старі
фелони і єванге-
лія до направи по
власній ціні.

Поручаємо також наш

Склад БЛАВАТНИХ ТОВАРІВ в Самборі,

як усякого роду полотна красні і заграничні, сукна, камгарни на мужеські й жіночі одяги, убрання і реверенди для священників, ковдри, кози, хідники, дивани, фіранки і т. д.

Всі інформації даємо відвортною поштою.

40 проц. чистого зиску що року роздає „Ризниця“ вдован і сиротам по сь-щеннях і бідним церквам.

Дирекція.

ОБРАЗИ,
ОБРАЗЦІ, вітарники
до ношення, кивоти,
хрести процесійні і
ручні, патериці, пазу-
ки, літатері, літатері
до хорого, кадильні-
ці, дароносиці, даро-
хранительниці, чаши,
монстраниці, лампи,
ампулки, кадило, сві-
тло церковне, віск.

Найліпші дзвони
з передвостного матеріалу
під гарантією достарчасно
в найкоротшому часі.

з проміром скла на півметра метра. Ний апарат, збудований Мікельсоном, тиз-интерферометр, потвердив гіпотезу доте-рієрських астрономів, що „Міра“ є велит-ем зір, більшим, як усі інші. Вона відда-лена від нас на 175 літ світлоного шляху, себто 1.700 біліонів км! Це куля 1.300.000 Мілиш, як наша земля і вона могла би том стати в собі шляхи сонця, Меркурія, землі та Марса. „Міра“ є зорею, яка хо-тоне від століть, таксамо як мабуть за-суджені на студні усі зорі нашого світа.

— **Діаманти не гриби.** Нововідкриті діамантові поля в Африці переликали єв-ропейських торговців діамантами: пішла чутка, що діаманти, від наміру нових, утратять свою ціну. Тимчасом компетент-ний англійський синдикат успокоює світ, що нема чого лякатись надмірної продук-ції. Втрачені кошти на шукання діамантів в Африці не виплачуються. Одночасно ієсь існуючий там запас, при вільній конкуренції, шезає блискявою. Англій-ський парламент думає приготувати закон, щоби на майбутнє охоронити добування діамантів від засобів, руйнуючих діаман-тові терени.

— **Світлова всячина.** Партія центру по-ставила в пруській соймі внесок, щоб уряд наново дав почесні титули та від-значення за наукові, мистецькі та суспіль-ні заслуги. — На зимовий семестр віден-ського університету вписалося 9.907 слухачів, у тому числі майже 3.000 не-австрій-ців. — У Москві почався процес проти ди-ректора історичного музею та його по-мічників, які продали незвичайно цінні образи, між іншим Рафаеля, за безцінь. Образи були збережені в скринях у льо-ху: директор каже, що не знав, що вони були вартісні. — Помер віденський компо-зитор Карло Прогака в 58. р. життя. — Англійський князь Уестмінстеру продає один з дорожніх діамантів „Нассак“ (78 каратів) через ньюйорського ювілера; в 1911 р. давали за нього 380.000 дол. — З кабінету франц. міністра фінансів украли незвичайно дорогоцінні дві севські вази. — У Флоренції помер князь Сіліпо Бор-гезе, бувший дипломат, нащадок істо-ричної родини, спорідненої з Наполеоном. Зін спонукав у 1917 р. італійський уряд зислати до Архангельська військо. В 1907 з. мав від більший успіх у своїй подорожі авто з Парижа до Пекіну через пустиню Гоби і Сибір.

— **3 кіна.** В кіні „Палас“: Ця мала а-варієте: в кіні „Лев“: Прокажена: в кіні „Коперник“: Біла коліска більшовизму.

— **3 Т-ва „Зоря“.** В неділю дня 3. квітня відбудеться прогулянка членів до музею Підшумських. Збірка в домішні то-варства, в год. 10-30 перед полуднем.

— **Перший український склад мудже-ни і вируб м'яса відкрити** при вул. Руській ч. 16. Теодор Пявко. Урядження після най-новіших вимог, швидко обслуговує. Обов'яз-ком громадян піддержати цю станицю. 1844 1-1

ОКУЛЬТИСТКА
уділяє практичних життєвих вказівок та підстав графології як також додає духового гарту, рівнож **толкує будуч-ість.** Приймає від 11-1 і від 5-8 вече-1830 ром в Краківській готелі, і. п. 2-2

Дописи.

Перемишляни. (Оснування Повітова-го Союзу Кооперативів). „Народний Дім“ у Перемишлянах, колишня кредитова коопе-ратива, утворив при собі організаційний відділ і повів справу організування коопе-ратив так, що протягом останніх двох літ іла Перемишлянщина покритася сіткою кооператив і лиш кілька сіл не має ще кооперативу у себе. Для обслугову коопе-ратив засновано при „Народнім Домі“ в 1925 р. гуртвину споживчих товариств. Ода-че за часом стала шораз пекучішою спра-ва уділювання дрібного кредиту населен-ню і зайшла кончина потреба, щоби „На-родний Дім“ став знову часто кредитовою кооперативою. А що сільські кооперативи зспів аж доволі гарно розвинулись, то порішено приступити до оснування Пові-тового Союзу Кооперативів в Перемишля-нах. Дня 16. березня ц. р. зібралися до Пе-ремишлян відпоручники кооператив пере-мишлянського судового округу. По від-криттю зборів відпоручник Реалішого Союзу Українських Кооперативів п. З. Пе-ленський зі Львова виголосив реферат про-значення і користи кооператив. Референт промовив кожному до душі, навіть і тим „деширним Томам“, що то в кожнім почині підозрівають „панську інтригу для видер-тя грошей в мужика“. Кожний переконався, що кооператив має на меті лише загально-народне добро і що лише спільним зу-силям, солідарністю та працею дійдемо до мети, яку нам вказує кооператив. Збо-ри прийняли статут Повітового Союзу Ко-оперативів і вибрали надзірну раду в тако-му складі: о. Аркадій Гуглевич, упр. шк. Сениця Василь, упр. школи Силик Петро, госп. Кушнір Микола, госп. Чудий Василь, госп. Жук Василь, госп. Бабяк Юліан; на заступників: о. Стронський Корніло, госп. Кушнір Василь, госп. Гринців Осип. З терги п. Пеленський короткою промо-вою зложив побажання новозаснованому Союзові і на цім збори закінчено.